

PO 123 LATACH POLSKA ODZYSKUJE NIEPODLEGŁOŚĆ

MARSZAŁEK PIŁSUDSKI WRACA DO KRAJU

Jak informuje nasz specjalny wysłannik, wczoraj 10,11,1918 r do kraju powrócił Naczelnik Legionów Polskich – Józef Piłsudski. Przypominamy naszym Czytelnikom, że 22 lipca 1917 r. władze niemieckie aresztowały w Warszawie Józefa Piłsudskiego i Kazimierza Sosnkowskiego.

Była to reakcja na tzw. kryzys przysięgowy, czyli odmowę złożenia przez żołnierzy I i III Brygady Legionów Polskich przysięgi na „wierne braterstwo broni z Niemcami i Austro-Węgrami”. Później Naczelnik i jego szef sztabu zostali osadzeni w twierdzy magdeburskiej. Uwolniono ich dopiero teraz. Wczoraj wraz z innymi internowanymi wrócili specjalnym pociągiem do kraju. O kolejnych wydarzeniach będziemy informowali na bieżąco.

ANGLICY NIE ZGADZAJĄ SIĘ NA EWAKUACJĘ „BŁĘKITNEJ ARMII” DO POLSKI

Naszym reporterom udało się dotrzeć do korespondencji polsko – francusko – angielskiej. Jak się okazuje, Polacy chcą, by armia generała Hallera, doskonale uzbrojona i świetnie wyszkolona w sile ponad 20 tysięcy żołnierzy jak najszybciej dotarła do Polski, aby wzmocnić nasze siły zbrojne. Francuzi zgadzają się na takie rozwiązania, natomiast Anglicy chcą, by polscy żołnierze wrócili do kraju dopiero w 1919 r. to dla nas niezrozumiała decyzja, gdyż młode państwo polskie potrzebuje silnej armii do obrony niepodległości.

P.W.

OJCZYZNA WRESZCIE WOLNA

Polska po 123 latach zaborów znowu znalazła się na mapach Świata! 11.11.1918 we Francji, a dokładnie w lesie pod francuskim Compiègne w wagonie kolejowym podpisano rozejm pomiędzy państwami ententy a Cesarstwem Niemieckim kończący I wojnę światową.

Artykuł XI rozejmu mówi, że Niemcy muszą się wycofać z terenów dawnego imperium rosyjskiego.

Tym samym władzę w naszym kraju miał sprawować rząd polski.

K.K.

RADA REGENCYJNA ODDAJE WŁADZĘ W RĘCE PIŁSUDSKIEGO

Dowiedzieliśmy się, że już wkrótce 14 listopada Rada Regencyjna ma oddać władzę nad państwem Józefowi Piłsudskiemu. Jego zwierzchnictwo ma uznać Tymczasowy Rząd Ludowy Daszyńskiego i Rada Narodowa Śląska Cieszyńskiego.

Piłsudski ma zostać Tymczasowym Naczelnikiem Państwa. Będzie on miał całkowitą władzę w państwie do zwołania Sejmu Ustawodawczego.

A.Ś.

ROZEJM WE FRNACUSKIM COMPIEGNE

Rozejm kończący I wojnę Światową pomiędzy

Ententą i Carstwem Niemiecim uzgodniono w poniedziałek 11 listopada 1918 o godzinie 5:12 i podpisano o 5:20 rano w lesie w wagonie kolejowym na północnym wschodzie Francji w Compiègne. Zgodnie z propozycją marszałka Focha obie strony przyjęły jako godzinę złożenia podpisów 5:00 rano . Rozejm wszedł w życie tego samego dnia o godzinie 11:00 czasu paryskiego.

Przewodniczącym strony Sprzymierzonych był wódz naczelny wojsk, marszałek Ferdinand Foch, zaś przewodniczącym delegacji niemieckiej Matthias Erzberger.

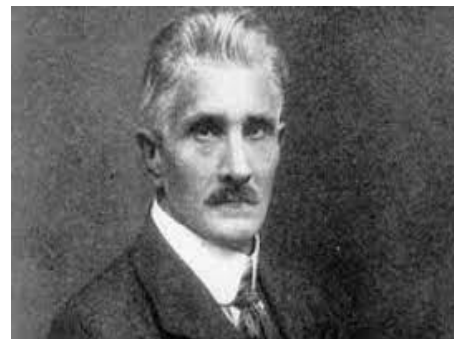

OTO OJCOWIE NIEPODLEGŁEJ POLSKI

Roman Dmowski urodzony 9 sierpnia 1864 roku we wsi Kamionek pod Warszawą (obecnie część warszawskiej dzielnicy Praga-Południe), zmarł 2 stycznia 1939 roku w Drozdowie koło Łomży. Publicysta, polityk i mąż stanu, walczący o sprawę polską na arenie międzynarodowej.

Jego wielkim sukcesem było utworzenie w 1917 roku w Lozannie Polskiego Komitetu Narodowego, który zachodnie państwa uznały za oficjalne przedstawicielstwo Polaków. To z jego inicjatywy we Francji powstała dobrze wyposażona i dysponująca m. in. samolotami oraz czołgami tzw. „Błękitna Armia”, która wzięła udział w walkach w Polsce. Razem z Ignacym Janem Paderewskim delegat Polski na konferencji pokojowej w Paryżu. W 1920 roku członek Rady Obrony Państwa.

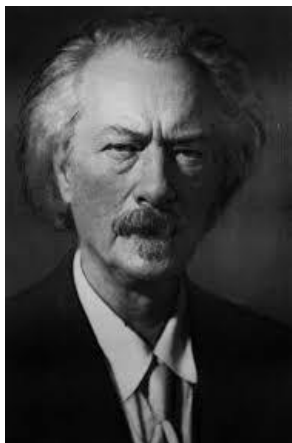

Ignacy Ewaryst Daszyński urodził się 26 października 1866 roku w Zbarażu na Podolu. Rodzice, urzędnik starostwa i jego druga żona, pochodząca z ubogiej, zadbali o patriotyczne wychowanie dzieci.

Przyszły premier, nie licząc przyrodniego rodzeństwa, miał trzech starszych braci i młodszą siostrę. Duży wpływ miał na niego zwłaszcza Feliks (1863-1890), z którym dzielił drogę socjalistycznego działacza i publicysty. Po śmierci ojca Daszyńscy przeprowadzili się do Stanisławowa. Dziesięcioletni Ignacy był bardzo dobrym uczniem, szybko zaczął więc dorabiać udzielając korepetycji. Sytuacja materialna rodziny nie była bowiem najlepsza, dodatkowe dochody pozyskiwano jednak dzięki wynajmowaniu pokoi.

OTO OJCOWIE NIEPODLEGŁEJ POLSKI

Ignacy Jan Paderewski przyszedł na świat w Kuryłówce na Podolu w 1860 r. Był bardzo utalentowanym pianistą i kompozytorem. W 1881 r. wyjechał z Imperium Rosyjskiego na zachód Europy, aby doskonalić swoje umiejętności artystyczne. 10 lat później odbył pierwsze tournée po Stanach Zjednoczonych, które przyniosło mu sławę i sukces finansowy.

W 1899 r. ożenił się z Heleną Marią Górską, z którą zamieszkał w majątku Riond Bosson w Szwajcarii. Wraz z małżonką nie zapominali o znajdującej się pod zaborami ojczyźnie i aktywnie wspierali rodaków.

Paderewski ufundował Pomnik Grunwaldzki, który stanął w Krakowie w 1910 r. Po wybuchu I wojny światowej założył wraz z Henrykiem Sienkiewiczem Szwajcarski Komitet Generalny Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce. Wybitny pianista zbliżył się również do amerykańskich elit władzy, co pozwoliło mu na początku 1917 r. spotkać się z prezydentem USA Thomasem Woodrowem Wilsonem i przekazać mu memoriał dotyczący Polski.

Józef Piłsudski przyszedł na świat w 1867 roku w Żułowie pod Wilnem. Był polskim politykiem, polskim działaczem niepodległościowym, naczelnikiem państwa polskiego. Został Pierwszym Marszałkiem Polski, oraz premierem Polski. Uczył się w gimnazjum.

Następnie podjął studia medyczne w Charkowie, jednak relegowany za działalność niepodległościową. Został skazany później na 5 lat więzienia. Udało mu się zbiec. Podczas I wojny światowej był zaangażowany w organizowanie polskich oddziałów zbrojnych.

Osobiście dowodził I Brygadą Legionów tocząc z Rosją ciężkie boje. Marszałkiem Polskim był od roku 1920. Później w wyniku niekorzystnego dla niego kształtowanie się bieżących spraw politycznych

zrzekł się wszystkich funkcji wojskowych. Poświęcił się pracy literackiej. W 1926 roku namawiany do powrotu do polityki, a niezadowolony z ogólnej sytuacji w Polsce, zorganizował udany przewrót wojskowy. Doprowadził tym samym do rezygnacji prezydenta Wojciechowskiego oraz premiera Witosa. 12 maja 1935 roku Józef Piłsudski zmarł. 5

OTO OJCOWIE NIEPODLEGŁEJ POLSKI

Wincenty Witos urodzony w 1874 roku we wsi Wierzchosławice koło Tarnowa na nieco ponad hektarowym gospodarstwie ojca, od piątego roku życia pasł krowy, a niewiele później zaczął pomagać ojcu, który dorabiał jako drwal w lasach księcia Sanguszki. W szkole ludowej, do której poszedł z opóźnieniem, dał się młody Witos poznać dzięki fantastycznym zdolnościom.

Wojciech Korfanty (właściwie Adalbert Korfanty) urodził się 20 kwietnia 1873 r. w osadzie Sadzawka (obecnie Siemianowice Śląskie), a zmarł 17 sierpnia 1939 w Katowicach. Jego ojciec był górnikiem. W przeprowadzanych na Górnym Śląsku plebiscytach i rankingach, Korfanty zaliczany jest do najwybitniejszych Ślązaków i osób najbardziej zasłużonych dla tego regionu.

Na przeszkodzie dalszej nauce stanęła bieda – rodziny nie było stać na opłacenia tarnowskiego gimnazjum. Jako nastolatek pracował więc nadal fizycznie, nocami pochłaniając setki książek – polską klasykę, encyklopedie i stopy lektur politycznych. Z polityką zetknął się po raz pierwszy w 1891 roku w kampanii na rzecz kandydatury poselskiej Jakuba Bojki.

Po odsłużeniu w wojsku austriackim, ożenił się z Katarzyną Tracz, która wniosła w posagu dalsze kilka hektarów, dzięki czemu rodzina miała jakieś oparcie materialne. Choć w młodości żałował, że Jakub Szela nie zrobił „porządku” ze wszystkimi ziemianami, pod wpływem lektur doszedł do przekonania, iż przyszłość Polski leży nie w zniszczeniu tej warstwy, lecz w awansie warstwy chłopskiej. Był jednak krytykiem ziemian, których oskarżał o pasożytnictwo i utratę poczucia odpowiedzialności za losy narodu.

LEOPOLD STAFF POETYCKO O NIEPODLEGŁOŚCI

Odzyskanie wolności po 123 latach zaborów uradowało wszystkich Polaków. Z tej okazji znany poeta Leopold Staff napisał przepiękny wiersz „Pierwsza przechadzka” Publikujemy go, aby nasi Czytelnicy mogli razem z poetą przeżywać radość z odzyskania niepodległości.

*Będziemy znowu mieszkać w swoim domu,
Będziemy stąpać po swych własnych schodach.
Nikt o tym jeszcze nie mówi nikomu,
Lecz wiatr już o tym szepcze po ogrodach*

*Nie patrz na smutnych tych ruin zwaliska.
Nie płacz. Co prawda, lzy to rzecz niewieścia.
Widzisz: żyjemy, choć śmierć byka bliska.
Wyjdźmy z tych pustych ulic na przedmieścia.*

*Mińmy bezludne tramwajów przystanki...
Nędzna kobieta u bramy wylomu
Sprzedaje chude, blade obwarzanki...*

Będziemy znowu mieszkać w swoim domu.

*Wystawy puste i zamknięte sklepy.
Życie się skryło chyba w antypodach.
Z pudłem grzebyków stoi biedak ślepy...
Będziemy stąpać po swych własnych schodach.*

*Ty drzysz, od chłodu. Więc otul się szalem.
Bez nóg, bez ramion, w brunatnej opończy
Młodzi kalecy siedzą przed szpitalem.
Widzisz: już pole. Tu miasto się kończy.*

*Zwalone leżą dokoła parkany,
Dziecko się bawi gruzem na chodniku,
Kobieta pierze w podwórku lachmany
I kogut zapiał krzykliwie w kurniku.*

*Kot się pod murem przeciąga leniwo,
Na rogu człowiek rozmawia z człowiekiem...
Znowu w sklepiku zjawi się pieczywo
I znów zabrzęczą rano bańki z mlekiem.*

*Przejdą dni ciężkie klęski i rozgromu
I zapomnimy o ranach i szkodach...
Będziemy znowu mieszkać w swoim domu,
Będziemy stąpać po swych własnych schodach.*

Leopold Staff

Kalendarium Rozbiorów

I rozbiór Polski - 1772

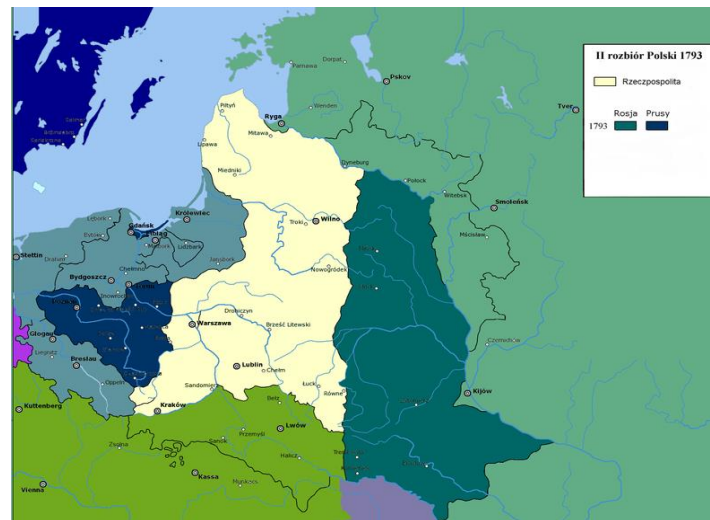

Prusy - ok. 36 tys. km² obszaru Polski

Austria - ok. 83 tys. km² obszaru Polski

Rosja - ok. 92 tys. km² obszaru Polski

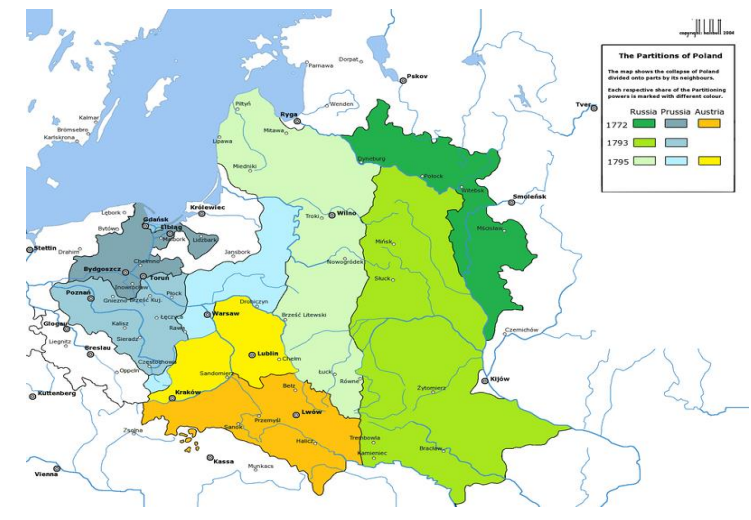
II Rozbiór Polski-1793

Prusy - ok. 58 tys. km² obszaru Polski

Rosja - ok. 250 tys. km² obszaru Polski

III rozbiór Polski 1795

Prusy - ok. 55 tys. km² obszaru Polski

Austria - ok. 47 tys. km² obszaru Polski

Rosja - ok. 120 tys. km² obszaru Polski

Polska droga do odzyskania niepodległości

Powstanie Kościuszkowskie - od 12 III do 16 XI 1794r.

Powstanie listopadowe - 1830r.

Powstanie krakowskie - od 19 lutego do 4 marca 1846 r.

Powstanie styczniowe - 1863r. - 1864r.

Redaktor Naczelny Jacek Hajdacki
Redaktor Kuba Klatt klasa 4A
Redaktor Szymon Żukowski klasa 4A
Redaktor Alan Śniegucki klasa 4A